

Конкуентоспроможність АПК України як базова складова продовольчої безпеки держави

Мунко Liliia

Національний університет харчових технологій

Анотація. На сучасному етапі, для забезпечення відповідного рівня продовольчої безпеки держави, необхідно враховувати рівень конкурентоспроможності всіх ланок АПК України.

Ключові слова: продовольча безпека, виробники харчових продуктів, конкурентоспроможність.

Виділяють чотири основних принципи на яких повинна базуватись продовольча безпека країни: самозабезпеченість, що залежить від рівня ефективності функціонування аграрного сектору; незалежність, яка оцінюється відносно залежності країни від імпорту продовольства та правовій і фінансовій захищеності вітчизняних виробників продовольчих товарів; а також якість та доступність для різних категорій населення необхідної кількості і асортименту продовольства.

Але, крім зазначених вже вище принципів продовольчої безпеки країни, ситуація в світовій економіці вимагає врахування ще одного, надзвичайно важливого аспекту сучасності, а саме глобалізаційних процесів, що неминуче, невідворотно проникають і впливають на всі сфери людського існування. Взаємозалежність країн світу в економічних, фінансових, екологічних питаннях, сьогодні ні в кого не викликають сумніву, а значить для забезпечення відповідного рівня продовольчої безпеки країни необхідно обов'язково враховувати і конкурентні можливості вітчизняного аграрного сектору, і потреби та платоспроможність українського населення, а також рівень конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості України.

Можливості українського агропромислового комплексу оцінювались завжди дуже високо за рахунок географічних і кліматичних умов, забезпеченості трудовими ресурсами та структури земельного фонду. Але сільське господарство, що виступає основною ланкою АПК, яка створює його сировинну базу, сьогодні переживає не найкращі часи. При збільшенні посівних площ основних сільськогосподарських культур в 2012 році порівняно з 2011-м на 131 тис.га знижується кількість посівів традиційних для України зернових культур: пшениці - з 6781 тис.га в 2011 році до 5772 в 2012-му, що на 14,8 % менше, гречки та рису за той же період на 3,5 % та 13,3 % відповідно.

Розглядаючи якісні характеристики та доступність для різних категорій населення необхідної кількості і асортименту продовольства можна зазначити, що споживання на одну особу за рік в Україні в 2012 році: м'яса і м'ясопродуктів (включаючи субпродукти) – 54 кг, (при нормі споживання – 85,0), молока і молочних продуктів 215 кг (норма – 380кг). Ці необхідні продукти заміщуються цукром – 38 кг (норма – 27кг), хлібопродуктами та картоплею 109 кг та 140 кг відповідно. Українці витрачають більше 54 % на продовольчі товари, при цьому середня заробітна плата по країні складає 3026 грн, понад 3720 грн на місяць отримує тільки 3,9 % населення, 60% менше 2000 гривень на місяць (приблизно 182 євро). Для порівняння можна навести обсяг виплат допомоги по безробіттю громадянам Німеччини, що складає в середньому 1300-1500 євро на місяць.